

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЕ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоологии

Аннотация к дипломной работе

ВИДОВОЕ РАЗНООБРАЗИЕ ПТИЦ СКВЕРОВ Г. МИНСКА

Акатьева Маргарита Олеговна

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент В. В. Сахвон

Минск, 2019

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 69 с., 37 таблиц, 42 рис., 41 источник

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ОРНИТОФАУНА, ВИДОВОЕ РАЗНООБРАЗИЕ ПТИЦ, ПЛОТНОСТЬ ГНЕЗДОВАНИЯ, СКВЕРЫ, МИНСК

Объект исследования – птицы (Aves)

Цель исследования – установить видовое разнообразие птиц и его динамику в условиях скверов г. Минска.

Видовое разнообразие птиц городских скверов изучалось на протяжении 2017–2018 гг. в условиях г. Минска. Количественные учеты птиц проводились с помощью картирования гнездовых территорий на площадках.

Всего было подтверждено гнездование 14 видов птиц, абсолютное большинство из которых являются Воробьинообразными. Основу населения составляет 4 вида птиц: *Fringilla coelebs*, *Chloris chloris*, *Parus major*, *Turdus pilaris*. Эти виды являлись гнездящимися более чем на 50% учетных площадок. 6 видов зарегистрированы как минимум на 25% модельных площадок, тогда как 4 вида – известны по единичным находкам и относятся к категории редких в условиях скверов.

В гнездовом населении птиц доминируют представители экологической группы видов, гнездящихся в подросте и подлеске – всего 5 видов (35,7%), несколько уступают им в участии виды, гнездящиеся в разнообразных местах (3 вида, 21,4%).

Общая плотность гнездования птиц в различных скверах варьировала в широких пределах и составляла от 1,25 и до 55 пар/га. Доминантом на большей части учетных площадок являлся *Fringilla coelebs*, плотность гнездования которого была от 0,5 и до 2 пар/га.

Анализ межгодовой динамики птиц показал, что структура гнездового населения птиц на большинстве площадок оставалась стабильной, однако в двух скверах произошло увеличение видового разнообразия птиц, как за счет увеличения количества гнездящихся видов, так и за счет возрастания плотности гнездования отдельных из них.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 69 с., 37 табліц, 42 мал., 41 крыніца
КЛЮЧАВЫЯ СЛОВЫ: АРНИТАФАУНА, ВІДАВАЯ
РАЗНАСТАЙНАСЦЬ ПТУШАК, ШЧЫЛЬНАСЦЬ ГНЕЗДАВАННЯ, СКВЕРЫ,
МІНСК

Аб'ект даследвання – Птушкі (Aves)

Мэта даследавання – усталяваць відавую разнастайнасць птушак і яго дынаміку ва ўмовах сквераў г. Мінска.

Відавая разнастайнасць птушак гарадскіх сквераў вывучалася на працягу 2017–2018 гг. ва ўмовах г. Мінска. Колькасныя ўлікі птушак праводзіліся з дапамогай мапавання гнездавых тэрыторый на пляцоўках.

Усяго было пацверджана гнездаванне 14 відаў птушак, абсалютная большасць з якіх з'яўляюцца Вераб'інападобнымі. Аснову насельніцтва складае 4 відаў птушак: *Fringilla coelebs*, *Chloris chloris*, *Parus major*, *Turdus pilaris*. Гэтыя віды з'яўляюцца гняздуючымі больш чым на 50% уліковых пляцоўках. 6 відаў зарэгістраваны як мінімум на 25% мадэльных пляцовак, тады як 4 віды – вядомыя па адзінкавым знаходкам і ставяцца да катэгорыі рэдкіх ва ўмовах сквераў.

У гнездавым насельніцтве птушак дамінуюць прадстаўнікі экалагічнай групы відаў, якія гняздуюць у падросту і падлеску – усяго 5 відаў (35,7%), некалькі саступаюць ім ва ўдзеле віды, якія гняздуюць у разнастайных месцах (3 віда, 21,4%).

Агульная шчыльнасць гнездавання птушак у розных скверах вар'іравала ў шырокіх межах і складала ад 1,25 і да 55 пар / га. Дамінантам на большай частцы уліковых пляцовак з'яўляўся *Fringilla coelebs*, шчыльнасць гнездавання якога была ад 0,5 і да 2 пар / га.

Аналіз межгадовай дынамікі птушак паказаў, што структура гнездавога насельніцтва птушак на большасці пляцовак заставалася стабільнай, аднак у двух скверах адбылося павелічэнне відавой разнастайнасці птушак, як за кошт павелічэння колькасці гняздуючых відаў, так і за кошт ўзрастання шчыльнасці гнездавання асобных з іх.

ABSTRACT

Graduation work: 69 pages, 37 tables, 42 fig., 41 references.

KEY WORDS: ORNITOFAUNA, BIODIVERSITY OF BIRDS, DEPTH DENSITY, PUBLIC GARDENS, MINSK

Object of the research is Birds (Aves).

The aim of the research is to specify a biodiversity of birds and its dynamics in the conditions of Minsk public gardens.

The biodiversity of birds was studied in Minsk public gardens during 2017–2018 years. The birds accounting was carried out by mapping of breeding areas at the platforms.

In total, the nesting of 14 species of birds was confirmed, the absolute majority of which are Sparrows. The basis of the population is 4 species of birds: *Fringilla coelebs*, *Chloris chloris*, *Parus major*, *Turdus pilaris*. These species were nesting on more than 50% of all platforms. 6 species are registered on at least 25% of platforms, while 4 species are known from sporadic finds and are rare in the conditions of public gardens.

The nesting population of birds is dominated by representatives of the ecological group of species nesting in the undergrowth and underbrush – only 5 species (35,7%), somewhat inferior to them in the participation of species nesting in various places (3 species, 21,4%).

The total density of birds nesting in different squares widely varied and ranged from 1.25 to 55 pairs / ha. *Fringilla coelebs* dominated most of the platforms, the nesting density of which was from 0.5 to 2 pairs / ha.

Analysis of the interannual dynamics of birds showed that the structure of the nesting population of birds at most platforms remained stable, but in two squares there was an increase in the species diversity of birds, both by increasing the number of nesting species and by increasing the nesting density of individual ones.